

11.7.2019

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta Romanian, Italian ja Itävallan avustamiseksi
(COM(2019)0206 – C9-0005/2019 – 2019/2023(BUD))

Budjettivaliokunta

Esittelijä: Siegfried Mureşan

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	7
LIITE – ALUEKEHITYSVALIOKUNNAN KIRJE	10

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöön otosta Romanian, Italian ja Itävallan avustamiseksi (COM(2019)0206 – C9-0005/2019 – 2019/2023(BUD))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2019)0206 – C9-0005/2019),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11. marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002¹,
 - ottaa huomioon vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta 2. joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013² ja erityisesti sen 10 artiklan,
 - ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2. joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen³ ja erityisesti sen 11 kohdan,
 - ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan kirjeen,
 - ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0000/2019),
1. pitää päätöstä myönteisenä ja merkinä unionin solidaarisuudesta luonnonkatastrofeista kärsineitä EU:n kansalaisia ja alueita kohtaan;
 2. korostaa, että on tarpeen myöntää luonnonkatastrofeista vuonna 2018 kärsineille unionin alueille kiireellisesti taloudellista apua Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta;
 3. pitää myönteisenä 7. maaliskuuta 2019 annettua komission ehdotusta⁴ unionin pelastuspalvelumekanismien muuttamiseksi EU:n katastrofiriskien hallintavalmiuksien vahvistamisen keskeiseksi välineeksi, jolle rahoituskaudella 2021–2027 osoitettavat määrärahat vastaavat Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä (EU) 2019/420⁵ asetettuja tavoitteita ja ovat yhdenmukaisia monivuotisesta rahoituskehityksestä 14. marraskuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman⁶ kanssa; on vakuuttunut siitä, että solidaarisuusrahaston ja unionin pelastuspalvelumekanismien olisi kuljettava käsi kädessä jäsenvaltioissa esiintyviä luonnonkatastrofeja ehkäistäessä ja

¹ EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

² EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.

³ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁴ COM(2019)0125.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2019/420, annettu 13. maaliskuuta 2019, unionin pelastuspalvelumekanismista annetun päätöksen N:o 1313/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 771, 20.3.2019, s. 1).

⁶ P8-TA-PROV(2018)0449.

niihin valmistauduttaessa ja reagoitaessa;

4. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan päätöksen;
5. kehottaa puhemiestä allekirjoittamaan päätöksen neuvoston puheenjohtajan kanssa ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;
6. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman liitteineen neuvostolle ja komissiolle.

LIITE: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta Romanian, Italian ja Itävallan avustamiseksi

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottavat huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002⁷ ja erityisesti sen 4 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2. joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁸ ja erityisesti sen 11 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsovat seuraavaa:

- 1) Euroopan unionin solidaarisuusrahaston, jäljempänä 'rahasto', tavoitteena on antaa unionille mahdollisuus reagoida nopeasti, tehokkaasti ja joustavasti hätätilanteisiin osoittaakseen solidaarisuutta luonnonkatastrofien kohteeksi joutuneiden alueiden väestöä kohtaan.
- 2) Rahaston määrärahojen vuotuinen enimmäismäärä on 500 000 000 euroa (vuoden 2011 hintoina) neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013⁹ 10 artiklan mukaisesti.
- 3) Romania toimitti 7 päivänä syyskuuta 2018 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi laajoja tulvia aiheuttaneiden äärimmäisten sääilmiöiden jälkeen.
- 4) Italia toimitti 20 päivänä joulukuuta 2018 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi äärimmäisten sääilmiöiden jälkeen.
- 5) Itävalta toimitti 14 päivänä tammikuuta 2019 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi äärimmäisten sääilmiöiden jälkeen.
- 6) Romanian, Italian ja Itävallan hakemukset täyttävät asetuksen (EY) N:o 2012/2002 4 artiklassa säädetyt edellytykset rahoitustuen myöntämiseksi rahastosta.

⁷ EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

⁸ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁹ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyn vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

- 7) Sen vuoksi rahastosta olisi otettava käyttöön varoja rahoitustuen myöntämiseksi Romanialle, Italialle ja Itävallalle.
- 8) Jotta rahaston varat saataisiin käyttöön mahdollisimman nopeasti, tätä päätöstä olisi sovellettava siitä päivästä, jona se hyväksytään,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Varainhoitovuotta 2019 koskevassa Euroopan unionin yleisessä talousarviossa otetaan käyttöön Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varoja maksusitoumus- ja maksumäärärahoina seuraavasti:

- a) 8 192 300 euroa Romaniaa varten;
- b) 277 204 595 euroa Italiaa varten;
- c) 8 154 899 euroa Itävaltaa varten.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta [*sen hyväksymispäivästä*]**.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

** *Parlamentti lisää päivämäärän ennen julkaisemista EUVL:ssä.*

PERUSTELUT

Komissio ehdottaa, että Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta, jäljempänä 'rahasto', otetaan käyttöön varoja taloudellisen tuen myöntämiseksi Romaniassa, Italiassa ja Itävallassa vuoden 2018 aikana esiintyneiden äärimmäisten sääilmiöiden johdosta.

Romania – Tulvat

Vuoden 2018 kesällä toistuvat voimakkaat sateet Romanian koillisosassa aiheuttivat alueen kaikissa kuudessa kreivikunnassa laajoja tulvia, jotka puolestaan aiheuttivat merkittäviä vahinkoja infrastruktuuriin, kuten patoihin, suojavalleihin, teihin, siltoihin, vedenpuhdistamoihin ja viemärijärjestelmiin, sähkön ja kaasun jakeluun, juomavesi- ja kastelujärjestelmiin, kouluihin ja muihin julkisiin rakennuksiin. Myös maataloudessa kärsittiin huomattavia tappioita ja yksityisiä koteja vahingoittui.

Romanian viranomaiset arvioivat hakemuksessaan, jonka komissio vastaanotti 7. syyskuuta 2018, että välittömät kokonaisvahingot olivat 196,8 miljoonaa euroa, mikä vastaa 1,24 prosenttia tulva-alueen BKT:sta ja ei siten ylitä solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotolle NUTS 2 -tason alueella asetettua kynnysarvoa (1,5 prosenttia alueellisesta BKT:sta). Tarkistetussa hakemuksessa, joka jätettiin 9. lokakuuta 2018 ja jota täydennettiin 14. joulukuuta 2018, vahinkoarviota nostettiin 327,7 miljoonaan euroon eli 2,07 prosenttiin alueellisesta BKT:sta, mikä tarkoitti, että katastrofissa oli kyse EUSR-asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta "alueellisesta luonnonkatastrofista".

Romanian viranomaisten arvion mukaan asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa olevan määritelmän mukaisten tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kokonaiskustannukset olivat 294 miljoonaa euroa, joista suurin osa liittyi suojainfrastruktuurin (pengerrykset) turvaamiseen sekä liikenneinfrastruktuurin korjaamiseen.

Katastrofialue on Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) vuosia 2014–2020 koskevan rahoituskauden luokitusten mukainen "vähemmän kehittynyt alue". Romanian viranomaiset eivät ole ilmoittaneet aikovansa suunnata uudelleen ERI-rahastojen ohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin. Ennakkomaksua ei pyydetty.

Komissio ehdottaa aiemman käytännön mukaisesti, että tapauksissa, jotka eivät ylitä suurelle katastrofille asetettua kynnystä (0,6 % suhteessa BKTL:oon tai 3 miljardia euroa vuoden 2011 hintoina sen mukaan, kumpi näistä on pienempi), välittömiin kokonaisvahinkoihin sovelletaan 2,5 prosentin tukimäärää. **Ehdotetun avustuksen kokonaismäärä on siten 8 192 300 euroa.**

Italia – Äärimmäiset sääilmiöt

Syksyllä 2018 äärimmäisiä sääilmiöitä esiintyi melkein kaikilla Italian alueilla pohjoisesta

etelään aiheuttaen maanvyörymiä ja tulvia ja kaataen puita. Ilmiöissä menehtyi 34 ja katosi yksi henkilö. Aineelliset vahingot käsittivät muun muassa vakavia häiriöitä maantie- ja jokiliikenneverkkojen toiminnassa, vahinkoja julkisille ja yksityisille rakennuksille, katkoksia sähkö- ja kaasuverkoissa sekä suuria tappioita metsiin liittyvälle taloudelle ja matkailulle. Näitä sääilmiöitä voidaan pitää meteorologiselta kannalta yhtenä ainoana tapahtumana.

Italian viranomaiset arvioivat 20. joulukuuta 2018 jättämässään ja 27. maaliskuuta täydentämässään hakemuksessa vahinkojen suuruudeksi 6,6 miljardia euroa (ajan tasalle saatettu määrä), mikä vastaa 192 prosenttia Italiaan sovellettavasta kynnsarvosta. Nämä vahinkoarviot vahvistettiin Copernicus-järjestelmän nopean kartoituksen aktivointien sekä Euroopan myrskytutkimuslaboratorion (ESSL) ilmoituksissa. Hakemus täyttää näin ollen asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa vahvistetut ”suurta luonnonkatastrofia” koskevat kriteerit.

Hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi arvioitiin yli 1 700 miljoonaa euroa. Suurin osa kustannuksista liittyy suojainfrastruktuurin turvaamiseen.

Vahinkoa kärsineistä alueista kolme (Calabria, Campania ja Sisilia) on ERI-rahastoista (2014–2020) annettujen säännösten mukaisesti ”vähemmän kehittyneitä alueita”, kaksi (Abruzzo ja Sardinia) on ”siirtymäalueita”, ja yhdeksän muuta aluetta ovat ”kehittyneempiä alueita”. Hakemuksessa ei ilmoitettu aikomuksesta suunnata uudelleen ERI-rahasto-ohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin.

Aiemman käytännön mukaisesti komissio katsoo jälleen, että avustusta olisi myönnettävä progressiivisesti, ja ehdottaa korvausasteeksi 2,5 prosenttia ”suurta luonnonkatastrofia” koskevan kynnsarvon alle jäävien vahinkojen osalta ja kuutta prosenttia kynnsarvon ylittävien vahinkojen osalta. **Ehdotetun avun kokonaismäärä on siten 277 204 595 euroa.**

Itävalta – Äärimmäiset sääilmiöt

Lokakuussa 2018 Itävallan eteläosan Kärntenin ja Itä-Tirolin alueita koettelivat samat meteorologiset ilmiöt jotka olivat aiheuttaneet tuhoa Italiassa. Ankarat sateet ja myrskytuulet saivat aikaan tulvia ja aiheuttivat huomattavaa vahinkoa metsille, maanvyörymiä ja sähkökatkoksia.

Itävallan viranomaiset hakivat rahoitustukea rahastosta 14. tammikuuta 2019 ja päivittivät hakemusta 20. helmikuuta 2019. Välittömien kokonaisvahinkojen arvioidaan olevan 326,2 miljoonaa euroa, mikä jää Itävaltaan vuonna 2018 sovellettavan ”suurten luonnonkatastrofien” kynnsarvon sekä alueellisen katastrofin kynnsarvon (1,5 prosenttia alueellisesta BKT:sta) alle. Koska katastrofi oli seurausta samoista sääolosuhteista, jotka aiheuttivat Italiassa suurkatastrofin, hakemus on tukikelpoinen asetuksen 2 artiklan 4 kohtaan sisältyvän niin sanotun naapurivaltiota koskevan säännöksen nojalla.

Itävallan viranomaisten arvion mukaan hätä- ja pelastustoimien kustannukset nousivat

214,5 miljoonaan euroon, ja suurin osa kustannuksista liittyi toimiin jokien pengerrysten turvaamiseksi ja maaperän eroosion ehkäisemiseksi.

Katastrofialueet ovat ERI-rahastoista annetuissa säännöksissä tarkoitettuja ”kehittyneempiä alueita”. Itävallan viranomaiset eivät pyytäneet ennakkomaksun suorittamista, mutta he ilmoittivat aikovansa käyttää Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston varoja toimiin metsien uudelleenistutusten suojaamiseksi.

Komissio ehdottaa tavanomaisen 2,5 prosentin osuuden soveltamista kyseiseen naapurivaltiota koskevan säännöksen piiriin kuuluvaan katastrofiin, mikä tarkoittaa, että **rahastosta maksettavan rahoitusosuuden määräksi ehdotetaan yhteensä 8 154 899 euroa.**

Päätelmä

Romaniaa, Italiaa ja Itävaltaa varten ehdotetaan otettavaksi käyttöön yhteensä 293 551 794 euroa. Tämä edellyttää **vuoden 2019 talousarvion muuttamista** laatimalla lisätalousarvioesitys (nro 3/2019), jotta voidaan korottaa budjettikohdassa 13 06 01 (*Apu jäsenvaltioille sellaisen suuren luonnonkatastrofin yhteydessä, jolla on vakavia vaikutuksia elinoloihin, luonnonympäristöön tai talouselämään*) olevia maksusitoumus- ja maksumäärärahoja edellä mainitulla määrällä.

Vuoden 2019 alussa käytettävissä oli yhteensä 851 082 072 euroa. Määrä käsittää vuoden 2019 määrärahat eli 585 829 691 euroa ja vuoden 2018 jäljelle jääneet määrärahat eli 265 252 381 euroa. Koska kyseinen määrä jäi käyttämättä, se siirrettiin vuodelle 2019.

Kyse on ensimmäisestä varojen käyttöönottopäätöksestä vuonna 2019, ja varoja on sen jälkeen käytettävissä 557 530 278 euroa vuoden 2019 loppuun asti eli selvästi enemmän kuin vähimmäismäärä, joka on säilytettävä rahastossa lokakuun 1. päivään 2019 saakka rahoituskehysasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti (25 prosenttia vuoden 2019 määrärahoista eli 146 457 423 euroa).

Esittelijä tukee jäsenvaltioita, jotka hyödyntävät ERI-rahastoja katastrofien koettelemien alueiden jälleenrakentamiseen, ja kehottaa komissiota tukemaan Itävallan tätä tarkoitusta varten pyytämää kumppanuussopimusten määrärahojen uudelleen kohdentamista ja hyväksymään sen pikaisesti.

Esittelijä suosittelee, että mietinnön liitteenä oleva komission päätösehdotus hyväksytään pikaisesti, jotta edellä mainitut määrät voidaan ottaa nopeasti käyttöön osoituksena unionin solidaarisuudesta asianomaisille kolmelle jäsenvaltiolle.

LIITE – ALUEKEHITYSVALIOKUNNAN KIRJE

(Toimitetaan myöhemmin.)